

Η νόσος των τρελών αγελάδων (Γεώργιος Ζέρβας, Καθηγητής, τ. πρύτανης του Γεωπονικού Πανεπιστημίου Αθηνών)

/ [Πεμπουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες](#)

Γιατί χρησιμοποιούνται τα κρεατάλευρα στην διατροφή των ζώων, τί έγινε και δημιουργήθηκε το υπαρκτό πρόβλημα της Σπογγόμορφης εγκεφαλοπάθειας των βοοειδών (ΣΕΒ), ποιές είναι οι συνέπειες της ΣΕΒ, τί γίνεται στην χώρα μας με τις ζωοτροφές και τί αναμένεται να γίνει στο άμεσο και απώτερο μέλλον;

Στο ερώτημα αν οστεοκρεατάλευρα έχουν χρησιμοποιηθεί μέχρι σήμερα στην διατροφή των μηρυκαστικών ζώων (βοοειδών και αιγοπροβάτων) στην Ελλάδα, η απάντηση είναι κατηγορηματικά ΟΧΙ. Στην φωτογραφία κοπάδι ελευθέρως βοσκής στα Αγραφα.

Η επιστήμη της Ζωϊκής Παραγωγής, στην προσπάθειά της να καλύψει τις συνεχώς αυξανόμενες ανάγκες του πληθυσμού σε απαραίτητα κτηνοτροφικά προϊόντα (γάλα, κρέας, αυγά κ.ά.), με την βοήθεια της Γενετικής Βελτίωσης κατόρθωσε να δώσει ζώα με υψηλό γενετικό δυναμικό, δηλαδή ζώα υψηλής παραγωγικότητας. Τα ζώα αυτά, για να εκπτύξουν το υψηλό γενετικό τους δυναμικό, πρέπει να διατραφούν σωστά, δηλαδή να καλυφθούν πλήρως οι ανάγκες τους σε ενέργεια, πρωτεΐνες και όλα τα υπόλοιπα απαραίτητα θρεπτικά συστατικά. Αριστο γενετικό υλικό χωρίς κατάλληλη διατροφή και τις ενδεδειγμένες συνθήκες εκτροφής (στέγαση, υγιεινή, διαχείριση) δεν μπορεί να δώσει το μέγιστο της παραγωγικότητάς του.

Από το σημείο αυτό λοιπόν αρχίζει ο ρόλος της Διατροφής των Ζώων που συνίσταται στην μελέτη και, στην συνέχεια, την κάλυψη των αναγκών κάθε ζωϊκού οργανισμού (ανά είδος, ηλικία, παραγωγικό στάδιο, παραγωγική κατεύθυνση κ.λπ) σε ενέργεια και απαραίτητα θρεπτικά συστατικά. Η κάλυψη όμως των αναγκών αυτών πρέπει να γίνει κατά τρόπο πού:

1. να διασφαλίζεται πλήρως η υγεία του ζώου (χωρίς υγιή ζώα παραγωγή δεν μπορεί να υπάρχει ή δεν έχει νόημα)
2. να επιτυγχάνεται πλήρης έκπτυξη του παραγωγικού δυναμικού του ζώου

3. *το κόστος των παραγόμενων κτηνοτροφικών προϊόντων να είναι το ελάχιστο δυνατό (σημειωτέον η διατροφή των ζώων καλύπτει το 50-80% του συνολικού κόστους των κτηνοτροφικών προϊόντων)*
4. *η ποιότητα των παραγόμενων κτηνοτροφικών προϊόντων να είναι άριστη και να ανταποκρίνεται στις προσδοκίες και τις επιθυμίες του καταναλωτή.*

Αυτό που χρειάζεται κάθε ζωϊκός οργανισμός, για να επιζήσει και να παράγει, είναι ενέργεια και θρεπτικά συστατικά (αμινοξέα, λιπαρά οξέα, ανόργανα στοιχεία, βιταμίνες κ.λπ). Αυτά όμως μπορεί να τα πάρει όχι μόνο από τις κλασικές ζωοτροφές (δημητριακούς καρπούς, σπέρματα ψυχανθών, ελαιούχα σπέρματα, σανούς, αυτοφυή βλάστηση κ.λπ) αλλά και από διάφορα υποπροϊόντα γεωργικών κυρίως βιομηχανιών, όπως αλευροποιίας (πίτυρα), χυμοποιίας (στέμφυλα εσπεριδοειδών), ελαιουργίας (βαμβακόπιτα, σογιάλευρο, ηλιάλευρο), οينوποιίας, ζυθοποιίας κ.ά.

Εκτός όμως από τα υποπροϊόντα φυτικής προέλευσης που αναφέρθηκαν παραπάνω, χρησιμοποιούνται, αλλά σε πολύ μικρότερα ποσοστά, και υποπροϊόντα ζωικής προέλευσης, όπως είναι η σκόνη γάλακτος, τα ιχθυάλευρα και τα οστεοκρεατάλευρα. Τα υποπροϊόντα αυτά αρχικά χρησιμοποιήθηκαν στην διατροφή των χοίρων και των πτηνών σε πολύ μικρά ποσοστά (μέχρι 5%) και μόνο στα αρχικά στάδια πάχυνσης των ζώων αυτών.

Επειδή όμως τα ιχθυάλευρα και τα κρεατάλευρα είναι ζωοτροφές με υψηλή διαιτητική αξία, λόγω των αμινοξέων που περιέχουν αλλά και της χαμηλής διαλυτότητας των πρωτεϊνών τους στο πεπτικό σύστημα των μηρυκαστικών ζώων (αιγοπρόβατα, βοοειδή), κρίθηκε σκόπιμη η χρησιμοποίησή τους, σε πολύ μικρό ποσοστό πάντα (2-3%), στα σιτηρέσια των γαλακτοπαραγωγών αγελάδων με πολύ υψηλές αποδόσεις σε γάλα (πάνω από 8 τόνους γάλα τον χρόνο), επειδή τα ζώα αυτά έχουν υψηλές ανάγκες σε αμινοξέα. Οι ανάγκες των ζώων της συγκεκριμένης κατηγορίας σε αμινοξέα καλύπτονταν με τον τρόπο αυτό, όπου ήταν οικονομικά συμφέρουσα η χρησιμοποίηση του ιχθυάλευρου ή του κρεατάλευρου, αν και υπήρχαν άλλες εναλλακτικές πηγές αμινοξέων (σήμερα υπάρχουν πολύ περισσότερες).

Με τον τρόπο αυτό, της χρησιμοποίησης των κρεαταλεύρων, λύθηκε ταυτόχρονα ένα σημαντικό πρόβλημα των υποπροϊόντων των σφαγείων, η καταστροφή των οποίων αποτελούσε και αποτελεί σημαντικό πρόβλημα ρύπανσης του περιβάλλοντος, εξοικονομώντας παράλληλα χιλιάδες τόνους πολύτιμων πρωτεϊνών υψηλής βιολογικής αξίας. Τα υποπροϊόντα άλλωστε των σφαγείων περιέχουν κατά κύριο λόγο το πεπτικό σύστημα των ζώων, τα κεφάλια, τα

εντόσθια, τα οστά, τα πόδια και το αίμα (πολλά εκ των οποίων τουλάχιστον στην χώρα μας εκ παραδόσεως καταναλώνονται ευρέως και πωλούνται νόμιμα), και σε σπάνιες περιπτώσεις κάποια θανόντα ζώα, εφ' όσον η αιτία θανάτου επιτρέπει την χρησιμοποίησή τους για παρασκευή οστεοκρεαταλεύρου.

Μέχρι του σημείου αυτού λοιπόν δεν υπήρχε τίποτε το επιλήψιμο στην παρασκευή και την χρησιμοποίηση των κρεαταλεύρων στην διατροφή των ζώων, εφόσον βέβαια ακολουθείτο η ορθή και ενδεδειγμένη διαδικασία παρασκευής τους. Σε καμία περίπτωση βέβαια δεν ισχύουν οι υπερβολές περί μετατροπής φυτοφάγων αγελάδων σε σαρκοφάγες. Πέραν αυτών όμως το πρόβλημα της ΣΕΒ ήταν και είναι υπαρκτό και αποδίδεται στην χρησιμοποίηση των κρεαταλεύρων στην διατροφή των αγελάδων. Πώς όμως προέκυψε το πρόβλημα;

[Συνεχίζεται]